

JOAN LLIMONA

1860 - 1925

UN altre artista que no ha pogut aconseguir aquesta segona Exposició d'Art Litúrgic és el nostre pintor en Joan Llimona, que se n'anà a l'altre món amb tota la plenitud de les seves forces i del seu art.

En Joan Llimona fou l'artista cristià per excel·lència. La seva vida i les seves obres tenien una profunda unitat que no era altra que la seva fe avivada pel seu treball i la seva intel·ligència. Però la fe d'aquest pintor no era d'aquella mena de fe que sovint es limita a uns quants actes religiosos fets en l'intimitat i es desentent de les altres activitats humanes. En Llimona no sabia caminar sinó sota aquesta llum, i ni sabia llegir ni pintar ni veure les bel·leses d'aquest món sense aquest flam que crema sense estingir-se i que il·lumina a tot aquell que ve en aquest si no tanca els ulls.

Totes les obres d'en Llimona, les obres d'art i les obres de caritat, totes porten aquesta resplendor, com un rostre ple de vida, en el qual una ànima hi aboca la sang i l'omple de color i de simpatia. Per això les seves obres resistiran totes les llepades del temps, totes les polsagueres que aixequin les noves escoles d'art i els nous capricis del gust o de la moda. Per aquesta humil i fervorosa adhesió a la seva fe, les seves obres s'encomanaren la perennitat de les coses

que estàn per damunt del núvol del misteri que un dia foradà per un moment la figura magestàtica i ascensional del Crist de retorn al Pare.

Aquest Joan també, més o menys afònicament, vingué a donar testimoni de la Llum. I molt sovint ell pintà intencionadament amb el fi de que els homes creguessin en Ella. I per això ell s'afanyava a revelar-nos amb la seva pintura la glòria del Crist ple de gràcia i de veritat. I quan no era el Crist, eren els seus sants, i quan no eren els seus sants eren els que es daleixen per esser-ne.

Així mateix, la seva fe esplèndidament servida pel seu temperament i la seva tenacitat estudiosa, donaren a la seva obra pictòrica aquesta probitat, aquesta ortodòxia artística que la salvà de moltes misèries que de moment poden enlluernar però que tenen una extinció ràpida i irrisòria. Sota aquesta llum sobrenatural en Llimona no fou un enlluernat; fou un vident que sense traspasar els temps venidors aprofundia més clarament les realitats d'aquest món. En Llimona no era d'aquells cristians que s'acontenten de la parsimoniosa administració interior dels propis defectes i virtuts. Ell projectava el seu cristianisme cap en en fora; l'utilitzava com un recurs de taller, s'en servia com d'un color imponderable i sobre les seves teles li donava una aplicació nova.

Ell anava recollint totes les valors efectives que els artistes anaven descobrint. Tot el que cabia dins l'escola en què havia pujat, tot el que s'avenia amb la seva sensibilitat, amb el seu temperament, tot ho recollí. Totes les proeses i conquestes dels impresionistes totes van a desembocar i fondre's dins les seves teles. Tot el que no esbotzava la seva personalitat artística, tot ho acollí i ho assimilà.

Davant les cabrioles de l'art novíssim ell arronsava les espatlles com un pare davant l'enjogassament o estrafalaries d'un fill desbocat. Ell no el blasmava: senzillament ell es considerava d'un altre país i confessava desconèixer el nou llenguatge. I ell procurava mantenir-se ben ferm i ben airejat dins la seva posició i dins l'època que portava dintre. Ell no podia fer calaverades ni passar la maroma. No li hauria estat be. I per aquesta raó en Llimona serà sempre una fita il·luminada per una llum ponentissa. Serà una figura històrica dins la nostra pintura, gràcies a aquesta sinceritat d'expressió del seu temps, gràcies a aquesta contenció davant les contradictòries sol·licitacions de les últimes modernitats encara no prou assaonades.

I dintre l'art litúrgic en Joan Llimona fou un artista que sapigué sostenir magníficament el prestigi del Cristianisme com a promotor d'art. En Llimona fou el que obrí les portes dels temples a les noves alenades de l'art. Ell fou qui d'una manera més decidida airejà aquesta atmosfera de banalitat i de purpurina que tan sovint espesseeix la visió neta d'aquestes imatges i figures que des de l'altre món es projecten sobre el nostre. Ell fou qui d'una manera més reeixida tornà la vida i el moviment als nostres sants, qui els acostà a nosaltres sense allunyar-los de Déu, fent més sensible i amorós aquest dogma de la sociabilitat sobrenatural que és la Comunió dels Sants.

Sigui dit tot això i comprès como una anyorança que sentim d'ell, de la seva companyia, dels seus sermons, de la seva confiança tan ben falcada per la fe i l'integritat de costums.

J. B.